

LÖÖKPILLI PÕHIÕPPE ÕPPEKAVA

Kinnitatud Tabasalu Muusikakooli direktori käskkirjaga 21.04.2008 a. nr.5-k

Õppe-ja kasvatustöö üldeesmärgid

Tabasalu Muusikakooli ülesandeks ja eesmärgiks on laste loomevõime avastamine ja kavakindel arendamine, professionaalse muusikahariduse õppeks tarviliku ettevalmistuse andmine ja kohaliku kultuurielu edendamine.

Õppe-ja kasvatustöö koolis peab aitama kujundada isiksust, kes:

- - mõtleb loovalt;
- - oskab oma tegevust eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- - suudab valida, otsustada ja vastutust kanda;
- - oskab teha tööd, on valmis koostööks;
- - mõistab teadmiste ja pidevõppe tähtsust, oskab õppida.

Õppeprotsess

1. Õppimise käigus analüüsib ja hindab õppija õpitavat pidevalt ning edukus sõltub õppija oskusest õppida. Õpetaja on õpitegevuse kavandaja ja looja ning motiveerija.

2. Hindamine on osa kooli õppeprotsessist. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

3. Hindamise põhieesmärgiks on:

- - motiveerida õpilast sihikindlalt õppima;
- - anda teavet õppimise käigust õpilasele, õpetajale, kooli juhtkonnale, lapsevanematele;
- - määratleda õpilase individuaalsed õpitulemused.

4. Hindamine võib olla sõnaline (analüüs/hinnang) ja numbriline (hinne):

- - protsessi hindamine (jooksva õppimise või vahetulemuste arvestamine);
- - arvestuslik hindamine.

5. Õpitulemuste arvestuslik ja kokkuvõttev hindamine on aluseks tunnistuste väljaandmisel õppekava nõuete täitmise ja kooli lõpetamise kohta.

6. Koolis rakendatav hindamissüsteem sisaldab positiivseid („5", „4", „3") ja negatiivseid („2", „1") hindeid.

7. Õpilase üleviimine õppeaastalt järgnevale toimub positiivsete hinnete alusel.

Kooliastmete õppekorraldus

1. Õppeprotsess kulgeb astmeti:

Põhiõpe noorem aste 1. - 4. õppeaasta

vanem aste 5. - 7. õppeaasta

Lisaõpe 1 - 2 õppeaastat

Õppeaasta kestab 35 õppenädalat.

2. Põhiõppesse võetakse õpilased vastu konkursi alusel. Konkursi korraldamiseks moodustatakse koolis vastuvõtukomisjon. Vastuvõtutingimused ja kord kehtestatakse vastuvõtueeskirjaga.

Põhiõppes toimub õpilaste loomevõimete kavakindel arendamine, professionaalse muusikahariduse omandamise ettevalmistamine. Põhiõppe noorema ja vanema astme läbimisel antakse välja tunnistus.

3. Lisaõpe on õpilastele, kes edukalt läbinud põhiõppe, on orienteeritud professionaalse

muusikahariduse omandamisele või vajavad vanuse tõttu õpet kuni üleminekuni kutseharidusele.

Õppeainete loetelu

Õppeained	Põhiõpe						Lisaõpe		
	Noorem aste				Vanem aste			I õ/a	II õ/a
	I	II	III	IV	V	VI	VII		
Löökpillid	2	2	2	2	2	2	2	2	
Solfedžo	2	2	2	2	2	2	2	1	
Muusikalugu			1	1	1	1	1		
Koosmäng			1	1	1	1	1	1	
Koor*	1	1	1	1	1	1	1		
Individuaalne lisaaine*			1	1	1	1	1	1	

*Lisaaained määratakse, lähtudes õpilaste isikupärast ning kooli võimalustest.

Lisaaainete õppimise aluseks on vastava huviala üldõppe ainekava.

Tehniline arvestus viiakse läbi kaks korda õppeaastas

Hindelised esinemised:

I õppeaastal II ja IV veerandil

II-III ja V-VI õppeaastal I, II, III ja IV veerandil

IV ja VII õppeaastal II ja IV veerandil (eksam)

Lisaõppes I, II, III ja IV veerandil

Eksamid:

Üleminekueksam nooremast astmest vanemasse IV õppeaasta lõpus pillil ja solfedžos.

Lõpueksam vanema astme lõpus pillil ja solfedžos.

LÖÖPILLI PÕHIÕPPE AINEKAVA

Õppimist löökpillidel on otstarbekas alustada 6-10 aasta vanuselt.

1.2. NOOREMA ASTME AINEKAVA

1.2.1. I õppeaasta

Eesmärgid. Rütmitunde, liikumiskoordinatsiooni, muusikalise mälu ja iseseisva harjutamise arendamine.

Tehniline arendus ja õpisuunad I poolaastal. Löökpillide areng ja ajalugu kuni tänapäevani. Rütmide osast muusikaajaloos.

Löökpillide otstarve. Trummipulkade valik, jaotus, väikese

trummi asend ja kõrgus. Käte, randme, sõrmede ja löökide omandamine, liigete liikumine. Viiped, lödvestused, lähteasend (ooteseis). Läbitavad taktimõõdud 4/4, 2/4, 3/4. Rudimentide harjutamine kinniste ja lahtiste sõrmedega.

Harjutused taktimõõdus lugemisega, improviseerimine koos saatena. I poolaasta lõpuks saata hindele tavandi- või rahvamuusikat.

Tehniline arendus ja õpisuunad II poolaastal. Eelnevate oskuste süvendatud õppimine. Suure trummi kasutamine koos plaadiga. Metronoomi kasutamine. Taldrikute liigid. Valss, polka, marss. Rudimendid.

Aasta lõpetada hindelise esinemisega. Abimaterjal järgnevatest kogumikest: V. îteimann, K. Kupinski, D. Agostini.

1.2.2. II õppeaasta

Eesmärgid. Oskuste süvendamine, noodistlugemise ja ansamblimängu arendamine.

Tehniline arendus ja õpisuunad I poolaastal. Metronoomi rakendamine, taktimõõdud 4/4, 3/4, 6/8, trioolid, sünkoobid, aktsendid, pided. Harjutused kinniste sõrmedega, vahelduvate kätega ja dublite. Harjutuste, etüüdide ja partiide solfedžeerimine - rütmitunnetus. Kaksiklöökide proportsionaalsus. Tremolo ksülofonil ja marimbal. Rudimentide harjutamine. Tremolo väikesel trummil.

Lisaks trummikomplektidele triangel, puuplokk, lehmakell, suure trummi nuiaga mäng, kaksiktaldrik, tamburiin.

Tehniline arendus ja õpisuunad II poolaastal. Tremolo kiiremas tempos. Dünaamika. Topeltrütmiline alajaotus rock- ja klassikalises muusikas. Harjadega mängimise õpetus.

Tehnilistel arvestustel esitatakse etüüdid, soolod. Aasta lõpul esitatakse 2 erineva rütmiga pala (polka, marss, valss, rock, swing).

Abimaterjal järgnevatest kogumikest: K. Kupinski, V. Snegirjov, Slag I, Slag II Volume, D. Agostini ja K. Clark I Volume.

Rock-koolid: H. Robin (Rootsi); M. Oiling (Soome); Buddy Richi (USA); S. Wilcoxon. Rütmikool (USA).

1.2.3. III õppeaasta

Eesmärgid. Ansambli mängu arendus.

Tehniline arendus ja põhisuunad I poolaastal. Mäng trummikomplektil (pedaaliga basstrumm ja hi-hat). Rock- ja jazz-stiil. Ladina-ameerika rütmid. Disco-rütmid. Harjadega saatmise oskus ansambelis ja soolodes.

Tehniline arendus ja põhisuunad II poolaastal. Ladina-ameerika rütmid. Kaasaegse popmuusika tüüp rütmid. Kellamängu õppimine - heliredelid, kolmkõlad. Lugude mängimine.

3. õppeaasta lõpul tuleb õpilane toime ansambelis-orkestris partiidega trummikomplektil.

Abimaterjal eeltoodule: V. Snegirjov. Kellamänguõpetus; E. Keune. Rütmikool.

1.2.4. IV õppeaasta

Eesmärgid. Löökpillidel tehnika arendamine, iseseisvate töökogemuste süvendamine. Ksülofonil, marimbafonil õppimise alustamine.

Tehniline arendus ja õpisuunad I poolaastal. Ksülofoni

nuiade valik, sõrmede hoid, käteasend, randmete töö. Kaherealine ksülofon, kõrguse määramine. Heliredelid ja kolmkõlad, V7, VII7. Randmetehnika. Tremolo ksülofonil või marimbafonil, 2 nuiaga. Tremolo tihedamaks.

Tehniline arendus ja õpisuunad II poolaastal. Õigete positsioonide kasutamine risti hüpetega, nn. vaba käe printsiip. Käte reegliäärane kasutamine hüpetel alla-üles. Kõikide õpitud rütmide kasutamine. Süstemaatiline harjutamise õpetus.

Heliredelid 3 märgi ulatuses - neile vastavate kolmkõlade ning V7, >VII7 akordide ülesehitamine.

Abimaterjalid:

Snegirjov, V. Kaherealise ksülofonimängu kool.

Kovalevski, M. Metoodiline materjal. Harj. 1-32.

Keune, E. Ksülofonikool.

J. Zegalski. Harjutused 1-8

M. Kovalevski. Harjutused 1-32

Noorem aste lõpeb lõpueksamiga.

1.3. VANEMA ASTME AINEKAVA

1.3.1. V õppeaasta

Eesmärgid. Transponeerimine, improvisatsioon, ansambelitöö, orkestritöö praktika, marimbafoni õpetus.

Tehniline arendus ja õpisuunad. Eelnevate tehniliste oskuste süvendamine. Kromaatiline heliredel. Trummikomplektil ja kellamängul koosmängu arendamine. Tüüpütmid ja nende kaasaegne esitusviis. Heliredelid 4-5 märgi ulatuses.

Abimaterjal nooremas astmes esitatud kogumikest.

1.3.2. VI õppeaasta

Eesmärgid. Tehniliste saavutuste kordamine.
Improviseerimise, koostöö ja muusikalise vabaduse täiustamine.

Tehniline arendus ja õpisuunad. Vibrafoni õpetus.
Sekventsides mäng. Kolme nuiaga mänguõpetus, sõrmede ja käte hoiak, randmetehnika (marimbal, vibrafonil). Heliredelid 4-5 märgi ulatuses, kolmkõlad, V7, >VII7 ja II ning VI astme akordid, heliredelid kolme- ja neljagrupiliste pööretega.
Timpanite õpetus.

Abimaterjal:

Keune, E. Timpanikool.

Snegirjov, V. Harjutused, etüüdid timpanil.

Kovalevsky, M. Harjutused 1-75.

1.3.3. VII õppeaasta

Eesmärgid. Mängutehnika täiustamine.

Tehniline arendus ja õpisuunad. Improviseerimise arendamine. Tüüpütmid. Transponeerimine. Marimbafonil ja vibrafonil 4 nuiaga mängu õppimine. Kõikidel õppeaastatel õpitud tehniliste võtete täiustamine.

Vanema astme lõpueksamiks valida suurvorm või selle osad, lüüriline pala, tehniline pala.

PILLIÕPETUSOSAKONNA SOLFEDŽO AINEKAVA

Solfedžo õppimise eesmärk Tabasalu Muusikakoolis on:

1. Noodist laulmine-kasutusel on tähtnimed ja relatiivne JO-LE-MI süsteem. Tutvustatakse silpnimesid. Tähelepanu all on hääletooni kvaliteet, õige hingamine, diktsioon, puhas intonatsioon. Õpitud lauluharjutused ning diktaadid muudame elavamaks ilmestades neid rütmipillide kaasmängu ja mõnikord ka liikumisega. (kasutame orff-instrumentaariumi)

2. Teooria seos pilliõppega-õpetajad selgitavad õppeprotsessi käigus väga sageli, kuidas õpitud

teadmised praktiliselt muusikaga tegelemisel ja pilli mängides rakenduvad.

3. Transponeerimine-osata kasutada praktikas kõiki õpitud helistikke, vajadusel suuta kiiresti helistikku vahetada.

NOOREM ASTE

I õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Rütmiõpetus. Laaditaju arendamine. Duur ja moll.

NÕUDED.

1) Meetrum ja rütm.

Rõhulised ja rõhutud taktiosad. Takt ja taktijoon. Taktidesse jaotamine. Lõpujoon. Kordusmärk. Taktimõõdud $2/4$, $3/4$, $4/4 = C$. Noodivältused ja pausid:

tervenoot tervepaus

poolnoot poolpaus

veerandnoot veerandpaus

kaheksandiknoot kaheksandikpaus

kuueteistkümnendiknoot kuueteistkümnendikpaus

(vt. ka lisa 1)

Rütmid: "ti-ti"; "tiri-tiri"; "ti-tiri"; "tiri-ti"; ["ta-i-ti"; "tai-ri"] (vt. lisa 2)

Eeltakt

2) Noodikirja algteadmised.

Noodijoonestik ja abijooned. Nootide asukohad noodijoonestikul. Noodivarte õigekiri.

Pauside kirjutamine.

Viiuli ja bassivõti. Nootide tähtnimed (silpnimed).

3) Helistikud.

Laadid: duur ja moll. Astmed ja astmetaju arendamine.

Helistikud. Duurid C, F, G, D ja loomulikud mollid a, d, e. Tervetoon ja pooltoon.

Paralleelhelistikud. Toonika. I asme (toonika) kolmõla. Juhtheli.

Märgid: diees, bemoll ja bekaar

Eakohased 1- ja 2- häälsed laulud, harjutused, kaanonid. Transponeerimine. Improvisatsioon.

Meloodia ja rütmi arendusvõtted (kordamine, sekvents, varieerimine).

4) Diktaat.

Suuline ja kirjalik mälu- ja rütmidiktaat. Pikkus 2-4 takti.

5) Tempo ja dünaamika mõiste.

6) Muusikaline vorm.

II õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Molli kolm kuju - loomulik, harmooniline, meloodiline. Tutvumine

intervallidega.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

Punkt noodi järel. Punkteeritud rütmid “tai-ri”; “ta-i-ti” (vt. lisa 3)
[Taktimõõt 3/8 ja lihtsamad rütmid selles taktimõõdus: (vt. lisa 4)]

2) Helistikud.

Kahe märgiga duurid ja mollid.

Molli 3 kaju: loomulik, harmooniline, meloodiline.

Heliredeli ehitus. Tervetoon ja pooltoon. Püsivad ja püsimatud ehk ebapüsivad astmed. Püsimatute astmete lahendamine püsivatesse astmetesse. Lahendamise mõiste.

Tutvumine põhiastmete (I, IV, V) kolmkõladega.

Transponeerimine.

3) Intervallid.

Tutvumine intervallidega.

Töö järgmiste intervallidega: p.1, p.8, p.5, p.4, s.3, v.3, s.2, v.2.

4) Diktaat.

Lihtne suuline ja kirjalik diktaat duuris ja mollis (4-8 takti).

Rütmidiktaat kuni 4 takti.

III õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Lihtintervallid. Akordiõpetuse algus.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

3/8 taktimõõt. Grupeerimine.

2) Helistikud.

Kolme märgiga duurid ja mollid. Mõiste: samanimelised helistikud.

Toonika kolmkõla pöörded: I, I6, I64. (Võib kasutada ka järgmisi tähistusi: duuris T, T6, T64: mollis t, t6, t64).

Kolmkõla helide nimetused; priim, tert, kvint.

Funktsionaalsuse mõiste. Toonika (I astme) kolmkõla (T, t).

Subdominant (IV astme) kolmkõla (S, s). Dominant (V astme) kolmkõla (D). Põhikomkõlade ehitamine ja laulmine duuris ja harmoonilises mollis. [Põhikomkõlade kasutamine laulude saatmisel.]

3) Intervallid.

Töö järgmiste intervallidega: s.6, v.6, s.7, v.7. [s.7 lahendusega p.8, v.7 lahendustega s.3, v.3].

Intervallide suurus toonides. Intervallide pöörded. Intervallide ehitamine antud noodist üles ja alla.

4) Diktaat.

Suuline ja kirjalik diktaat (4-8 takti). Rütmidiktaat kuni 4 takti.

IV õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Akordide ehitamine ja laulmine duuris ning harmoonilises mollis, toonikakolmkõla pöörded, põhikolmkõlad põhikujus, D7 lahendusega.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

Taktimõõt 3/8. Rütmi grupid kuueteistkümnendiknootidega.

Taktimõõt 6/8 ja viipamise skeem. [Triool (vt. lisa 5) ja sünkoop "ti-ta-ti"(vt. lisa 6)].

2) Helistikud.

Nelja märgiga duurid ja mollid.

3) Intervallid.

Lihtintervallide kordamine. Intervallide järgnevuste laulmine ja kuulamine. [<2 harmoonilises mollis.]

4) Akordid.

Dominantseptakord V7 (D7) lahendusega duuris ja harmoonilises mollis. [Harmooniline järgnevus 4 takti]

5) Diktaat.

Diktaat duuris ja mollis 8 takti. Rütmidiktaat 4-6 takti.

Noorema astme lõpueksam

Kirjalik:

1. Diktaat 8 takti 2/4 või 3/4 taktimõõdus, ilma eeltaktita. Kirjutamise aeg kuni 30 minutit, mängitakse kuni 12 korda.

2. Kõlade määramine (kuulamine) koosneb kaheksast küsimusest intervallide ja akordide kohta.

Kooskõla mängitakse kaks korda.

3. Rütmidiktaat 4-6 takti 2/4 või 3/4 taktimõõdus; mängitakse kuni 6 korda.

4. Teooria ainekava ulatuses.

Kirjaliku eksami hindamisel on suurema tähtsusega 1 ja 2 punkt (kokku 2/3 hindest). Rütmidiktaat ja teooria annavad 1/3 hindest.

Suuline (vastavalt piletile):

1. Duuri heliredeli (kuni 4 märgini) laulmine koos sama duuri toonika kolmkõla pöörete või põhikolmkõladega ja dominantseptakordi laulmine lahendusega

Või

mulli laulmine (2 märgini). Loomulik moll koos toonika kolmkõla pööretega või harmooniline või meloodiline moll koos põhikolmkõladega.

2. Võõra harjutuse laulmine duuris (kuni 2 märgini helistikes).

3. Üks harjutus aasta jooksul õpitud 10 - 12 harjutuse hulgast. Need harjutused peab kool kindlaks määrama ja õpilastele teadma andma IV veerandi alguses.

4. Rütmiharjutuse koputamine (8 takti: 2/4 või 3/4 taktimõõdus).

VANEMA ASTME AINEKAVA

V õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Suurendatud ja vähendatud intervallid. Põhikolmkõlade pöörded duuris ja mollis.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

6/8 taktimõõt. Rütmi grupid kuueteistkümnendiknootidega. Grupeerimine. Sünkoop (vt. lisa 7), triool (vt. lisa 8). Pidekaare lihtsamad variandid:(vt. lisa 9)

2) Helistikud.

Viie märgiga duurid ja mollid.

3) Intervallid.

Lihtintervallide ehitamine ja laulmine helistikus ning antud noodist üles ja alla.

Intervallide järgnevuste laulmine ja kuulamine.

Suurendatud ja vähendatud intervallid lahendustega duuris ja harmoonilises mollis.

<4 IV astmelt lahendusega v.6 duuris, s.6 mollis, >5 VII astmelt lahendusega s.3 duuris, v.3 mollis.

Harmoonilises mollis <2 VI astmelt lahendusega p.4,

>7 VII astmelt lahendusega p.5.

4) Akordid.

Põhikomkõlade pöörded. >VII lahendusega duuris ja harmoonilises mollis.

Akordide tähistused astmenumbritega.

Kadentsid: lihtkadentsid - autentne (I V I) ja plagaalne (I IV I);

liitkadentsi esimene (I IV V I) ja tene kuju (I IV K64 V I).

Harmoonilised järgnevused 4 kuni 8 takti.

[Dominantseptakordi pöörded].

VI õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Dominantseptakordi pöörded lahendustega duuris ja mollis. Harmooniline duur. Neljahäälsed järgnevused.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

Pidekaarega rütmid (vt. lisa 10)

[Keerukamad variandid (vt. lisa 11)]

6/8 taktimõõdus punkteeritud rütmid. Taktimõõdud 2/2, 3/2 ja 6/4.

2) Helistikud.

Kuue märgiga duurid ja mollid.

Harmooniline duur.

Kromaatilised läbiminevad ja abihelid.

[Mõisted: kaldumine ja modulatsioon].

3) Intervallid.

Harmoonilises duuris <2 VI astmelt lahendusega p.4; >7 VII astmelt lahendusega p.5.

Ehitamine ja laulmine.

4) Akordid.

Põhikolmkõlad harmoonilises duuris.

Dominantseptakordi pöörded lahendusega duuris ja harmoonilises mollis:

I pööre V65 (D65) lahendusega I (T, t); II pööre V43 (D43) lahendusega I (T, t),

III pööre V2 (D2) lahendusega I6 (T6, t6).

Neljahäälsede harmooniliste järgnevuste (4-8 takti) kuulamine ja laulmine.

[v. VII7 ja >VII7 ehitamine ja lahendamine duuris ja harmoonilises mollis].

5) Diktaat.

[Üksikute kromaatiliste abi- ja läbiminevate helidega].

VII õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Intervallid ja akordid. Ehitamine, kuulamine, laulmine.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

Keerukamad süngoobid (vt. lisa 12) ja pidekaarega rütmid (vt. lisa 13).
Segataktimõõt. Vahelduvtaktimõõt.

2) Laadid.

Seitsme märgiga duurid ja mollid.
Kaldumine ja modulatsioon. I järgu sugulushelistikud.
[Pentatoonika. Diatoonilised laadid. Kromaatileine duur ja moll. Ehitamine ja laulmine].

3) Intervallid.

Kõikide läbivõetud intervallide kordamine.
[>5 II astmelt lahendusega v.3 ja <4 VI astmelt lahendusega s.6 harmoonilises duuris]

4) Akordid.

v.VII7 põhikujus lahendusega duuris, >VII7 põhikujus lahendusega harmoonilises duuris ja harmoonilises mollis.
II7 põhikujus duuris ja mollis.
Tutvumine akordimärkidega.
Neljahäälsed harmoonilised järgnevused. [II; III ja VI astme kolmkõlad].

5) Diktaat.

Üksikute kromaatiliste abi- ja läbiminevate helidega.

Vanema astme lõpueksam.

Kirjalik:

1. Diktaat - 2 erineva raskusastmega varianti, üks neist 6/8 taktimõõdus. Kirjutamise aeg maksimaalselt 30 minutit, mängitakse kuni 12 korda.
2. Järgnevus kitsas seades; 8 takti (kaks erinevat varianti). Mängitakse harmooniliselt kuni 6 korda.
3. Kõlade määramine (kuulamine) 8 küsimust; mängitakse harmooniliselt.
4. Teooria kogu ainekava ulatuses. Küsimused sisaldavad intervallide ja akordide ehitamist ja määramist kuni 5 märgiga helistikes ja paralleelhelistikuni ning võtmemärkide määramist kuni 7 märgiga helistikes (viuli- ja bassivõtmes).

Suuline (vastavalt piletile):

1. Heliredeli laulmine lisadega: loomulik või harmooniline duur või harmooniline või meloodiline

moll (kuni 6 märgini helistikes); lisaks põhikolmkõlad, üks dominantseptakordi pööre või juhtseptakord ja üks suurendatud või vähendatud intervall lauldud helistikus.

või

laulda kaks lihtintervalli antud noodist üles või alla ja kaks akordi antud helistikus

või

laulda järgnevus 4-6 takti (nt. I V64 I6 V43 I IV64 I).

NB! Toodud kolmest variandist tuleb vastata vähemalt ühele (kooli valikul).

2. Rütmiharjutuse koputamine (8 takti).

3. Võõra harjutuse laulmine kuni 4 märgini helistikes.

[Aasta jooksul õpitud harjutuse laulmine].

Muusikalugu. Tabasalu Muusikakooli ainekava

Muusikalugu algab III õppeaastal.

Esimene aasta peamine ülesanne on õpilastes muusika kuulamise oskuse kujundamine. Olulisel kohal on muusika mõtestamine õpilaste vanusele sobival viisil ning emotsionaalne suhe kuulatusse. Sageli tehakse seda seostades teiste kunstiliikidega kasutades laste loomingulisust (joonistamine, luuletused, juttude kirjutamine, grupiülesanded erinevatel teemadel)

NOOREMA ASTME AINEKAVA

Noorema astme materjal ei ole esitatud selle läbivõtmise järjekorras. Õpetajale on jäetud vabadus järjestada (ja ühitada) teemasid nii nagu kohalikud tingimused (rühmade koosseis,

õppeabinõude muretsemise ajastamine, õpetaja eelistused jms.) dikteerivad. Muusika valimine on jäetud täies ulatuses õpetajamaitse ja võimaluste valdusse.

III ja IV õppeaasta

Sissejuhatav teema. Muusikaloo sisu, selle koht kooli teiste õppeainete hulgas. Muusikaline heli. Heli omadused. Heli teekond tekkimisest kuulajani. Akustika aabitsatõed. Muusika

väljendusvahendid: meloodia, rütm, tempo, dünaamika, tämber, register, kooskõla (harmonia), faktuur.

Eesti rahvamuusika. Vanem ja uuem rahvalaul. Rahvapillid ja pillilood. Rahvatantsud.

Vokaalmuusika. Laulud. Rahvalikud laulud. Pop-laulud. Ansamblid. Koorid. Nende koosseis.

Instrumentaalmuusika. Sümfooniaorkestri pillid partituuri järjekorras. Pillirühmadest moodustuvad ansamblid (puupuhkpilli kvartett jne.). Kokkuvõtteks, partituuri järjekorra

kinnistamiseks B. Britteni variatsioonid Purcelli teemale. Orel ja klaver (kaks kuningat).
Süntesaator. Pillid, mida tavaliselt sümfooniaorkestri põhikoosseisus ei esine.
Instrumentaalansamblid ja orkestrid.

Programm-muusika

S. Prokofjev. Petja ja hunt

C. Saint-Saens. Loomade karneval

A. Marguste. Punane raamat

A. Vivaldi. Aastaajad

E. Grieg. Süit Peer Gynt

M. Mussorgski. Pildid näituselt

P. Tšaikovski. Aastaajad

Helitööde ülesehitus. Kuulamisülesannete kasutamise meetodika omandamine. Ühe- ja kahejaoline ülesehitus. Kolmejaoline vorm. Liht- ja liitvorm (kahe- ja kolmeosaline).

Variatsioonid. Rondo.

Tantsud. Ajaloolised tantsud: pavaan, galjard, braanl; menuett, gavott, ekossees; polonees, masurka, krakovjakk, polka, boolero, tšaarda, valss, habaneera, tango. Tantsusüit. Aasia, aafrika, ladinameerika rütmid. Peotantsud. Kaasaegsed tantsud.

Ballett.

Lavamuusika. Muusika sõnalavastuses. Ooper. Rock-ooper. Operetid. Muusikal.

VANEMA ASTME AINEKAVA

V ja VI õppeaastal antakse ülevaade muusika arengust keskajast meie sajandini. Liigestuse aluseks on stiilid. Iga stiiliperioodi esindaja(i)ks on valitud helilooja(d), kes ainekava koostajate arvates on kõige enam mõjutanud muusika edaspidist arengut või kelle teosed on ajaproovile enim vastu pidanud

Et muusika kuulamiseks jääks rohkem aega, tuleks heliloojate elulugudest esile tuua ainult oluliseimat.

Loetletud heliteostest teeb õpetaja oma valiku või asendab teistega, olenevalt konkreetse rühma tasemest.

V ÕPPEAASTA

Keskaeg. Romaani ja gooti stiil. Gregooriuse laul. Varajane mitmehäälsus. Organum, motett. Rüütli laul.

Renessans. Ajastu üldisloomustus, võrdlus keskajaga. Uued ilmalikud laulužanrid: ballata,

madrigal. Pime muusik Firenzest Francesco Landino. Madalmaade koolkond, selle tähtsus polüfoonilise muusika arengus. Tähtsamad esindajad. Renessansi ajastul kasutatud pillidest.

Barokk. Ajastu üldiseloostus, võrdlus renessansiga. Muusika iseloostus, tähtsamad žanrid.

VI ÖPPEAATA

Johann Sebastian Bach. Inventsoonid, prelüüdid ja fuugad (HTK). Oreliteosed. Passacaglia ja fuuga c-moll. Orelitokaata ja fuuga d-moll

Concerto grosso mõiste. Brandenburgi kontserdid. Vokaalmuusika. Mõni aaria või kantaadi osa.

Klassitsism. Üldiseloostus. Uue helikeele võrdlus barokiga. Uued žanrid

Joseph Haydn. Sümfonia mõiste ja ülesehitus. Sonaat allegro vorm. Instrumentaalkontsert. Keelpillikvartett. Sümfonia nr. 103 Es-duur. Kontsert trompetile ja orkestrile

Es-duur. Divertiment op. 3 nr. 5 F-duur

Wolfgang Amadeus Mozart. Imelapse periood. Sümfonia nr. 40 g-moll. Klaverisonaat k. 331 A-duur. Serenaad "Väike öömuusika". Ülevaade ooperiloomingust. Katkendid ooperitest "Figaro pulm", "Don Giovanni", "Võlulööd". Reekviemi mõiste. Osad "Reekviemist" (nr. 1 "Requiem", nr. 2 "Dies irae", nr. 7 "Lacrymosa").

Ludvig van Beethoven. Helikeele erinevus võrrelduna Haydni ja Mozarti loomingu. Klaverisonaat op. 13 nr. 8 c-moll "Pateetiline". Klaverisonaat op. 27 nr. 2 cis-moll "Kuupaiste".

Klaverisonaat op. 57 nr. 23 f-moll "Appassionata". Sümfonia nr. 5. Sümfonia nr. 9 (katkend sümfonia lõpust - kooriga).

Romantism. Romantismi põhijooned kõikides kunstides.

Franz Schubert. Laululoosting. Laulud "Forell", "Muusikale", "Ave Maria". Ballaad "Metshaldjas". Laulutsükliid. Kaunis Mõldrineiu ("Rändamine", "Kuhu", "Kütt", "Mõlder ja oja").

Talvine teekond ("Pärnapuu", "Kevadunelm", "Post", "Vares", Leierkastimees"). Klaverimuusika. Valsid, muusikalised hetked, marsid. Kammermuusika. Kvintett klaverile, viiulile, violale,

tšellole, kontrabassile D-duur op. 114 ("Forellikvintett"). Sümfoniad. Sümfonia nr. 8 ("Lõpetamata") 1. osa.

Fryderyk Franciszek Chopin. Etüüdid. Etüüd op. 10 nr. 3 E-duur, nr. 12 c-moll. Etüüd op. 25 nr. 1 As-duur. Prelüüdid. Prelüüd op. 28 nr. 15 Des-duur, op. 28 nr. 4 e-moll. Poloneesid.

Polonees op. nr. 1 A-duur, op. 53 A-duur. Masurkad. Masurka op. 67 nr. 4 a-moll, op. 68 nr. 3 F-duur. Valsid. Valss op. 67 nr. 2 Cis-duur, op. 64 nr. 1 Des-duur.

Robert Schumann. Klaverimuusika. Klaveripalade tsükkel "Karneval" ("Eusebius", "Florestan", "Chiarina", "Davidsbündlerite marss"). Klaveripalade tsükkel "Lastestseenid" ("Unistus").

Ferenc Liszt. Klaverilooming. Mefisto-valss. Nokturn "Armuelmad". Etüüd nr. 2 "Gnoomide ringmäng".

Rahvusromantism

Norra muusika. Norra rahvusmuusika.

Edvard Grieg. Klaveripalad. Orkestrimuusika. Lüüriline suit op. 54 (Norra talupoja marss). Muusika H. Ibseni draamale "Peer Gynt". Kontsert klaverile ja orkestrile a-moll.

Soome muusika. Soome rahvalaul. Seos eesti muusikaga. "Hümn". "Porilaste marss". Einojuhani Rautavaara "Cantus arcticus" 3. osa "Luigeland".

Jean Sibelius. Sümfooniline poem "Finlandia". "Kurb valss". Sümfoonia nr. 2 IV osa. Süit viiulile ja keelpilliorkestrile III osa "Suvel"

Rootsi muusika. Rootsi rahvamuusika. Rahvuslik pillimuusika.

Hugo Alfven. Rootsi polka (Polka frDn Roslagen). Karjasetüdruku tants. Rootsi rapsoodia nr. 1.

Baltimaade muusika

Läti muusika. Läti rahvamuusika. Piirialade rahvalaulude sarnasus. Cimze seminari osa eesti muusikakultuuris. Ühislauluvara.

Alfred Kalninš

Leedu muusika. Sutartines kui kogu maailma ulatuses ainulaadne nähtus.

Mikalojus Ciurlionis. Helilooja ja kunstnik. Sümfooniline poem "Mets". Sümfooniline poem "Meri".

Vene muusika

Rahvalaulust Glinkani.

Mihhail Glinka. Orkestrimuusika. Sümfooniline fantasia "Kamarinskaja".

Kontsertavamängud "Aragoni hota", "Õö Madridis". Ooperid. Ooperi "Ruslan ja Ludmilla" avamäng.

Vene muusikaelu 19. saj. II poolel. Võimas rühm.

Aleksander Borodin. Ooper "Vürst Igor". Polovetside tantsud. Sümfoonia nr. 2 h-moll "Vägilassümfoonia" I osa.

Modest Mussorgski. Laulud "Kirp", "Hällilaul Jeromõkale". Klaveripalade tsükkel "Pildid näituselt".

Nikolai Rimski-Korsakov. Sümfooniline süit "šeherezade".

Ooper "Muinasjutt tsaar Saltanist", ("Kimalase lend").

Pjotr Tšaikovski. Klaveripalade tsükkel "Aastaajad" (2-3 pala). Kontsert klaverile ja orkestrile nr. 1. Sümfooniad. Sümfoonia nr. 5. Ooperid. Ooper "Jevgeni Onegin" (sissejuhatus,

Tatjana ja Olga duett, Tatjana kirjastseen, Onegini aaria). Balletid. Numbrid ballettidest

"Pähklipureja", "Uinuv kaunitar", "Luikede järv".

Sergei Prokofjev. Balletid. Ballett "Romeo ja Julia" ("Tütarlaps Julia", "Montecchi ja Capuletti", "Rüütlite tants"). Sümfooniad. Sümfoonia nr. 1 ("Klassikaline"). Sümfoonia nr. 7 ("Noorte").

Dmitri Šostakovitš. Prelüüdid ja fuugad. Sümfoonia nr. V. Filmimuusika. (Romanss filmist "Kiin".)

VII ÕPPEAASTA

Eesti rahvusliku muusikakultuuri tekkimine 19. saj. keskel. Laulu- ja mänguseltsid, nende osatähtsus koorilaulu arengus.

Esimesed üldlaulupeod. J. W. Jannseni tegevus I üldlaulupeo organiseerimisel. Lõhe klerikaalse ja demokraatliku rahvusliku liikumise leeri vahel. Laulupidude repertuaar, kunstiline külg ja nende tähtsus eesti muusikas.

Eesti rahvusliku heliloomingu teerajajad A. Kunileid, A. Thomson, Fr. Säebelmann, K. A. Hermann. Nende elu ja looming.

Esimesed professionaalse haridusega heliloojad J. Kappel, M. Härma, K. Tümpu.

I sümfooniaorkestri loomine 1900. a. A. Läte poolt. Tema looming ja muusikaline tegevus sajandialguse Tartus.

Esimesed kompositsioonilase eriharidusega heliloojad R. Tobias ja A. Kapp. Nende osa eesti sümfoonilise muusika arendamises. (Avamängud "Julius Caesar" ja "Don Carlos".)

Esimene eesti klaverikontsert. R. Tobiase "Kontsertpala". Esimesed oratooriumid (R. Tobiase "Joonase lähetamine" ja A. Kapi "Hiio").

Põhjamaise helikeele taotlused H. Elleri instrumentaalmuusikas. (Sümfooniline poeem "Koit"). Tema viiuli- ja klaveripalad.

E. Tubin - Eesti suurim sümfonist, esimese eesti balleti "Kratt" looja. (Katkend mõnest sümfooniast ja balletist "Kratt".)

Rahvusliku koorilaulu areng - M. Saar ja C. Kreek. Rahvaviiside arendusvõtted nende koorilauludes. Näiteid M. Saare klaveripaladest ja soololauludest. Vaimulikud rahvaviisid C.

Kreegi loomingus. Katkend "Eesti reekviemist".

Rahvamuusika kasutamine V. Tormise muusikas. Võrdlus M. Härma, M. Saare ja C. Kreegiga. Näited - "Eesti kalendrilauludest", "Ingerimaa õhtud" jm.

Uute muusikaväljendusvahendite areng 1960. aastate instrumentaalmuusikas:

Neoklassitsism (E. Tamberg "Concerto grosso", J. Rääts "Kontsert kammerorkestrile", A. Pärt "Partita").

Kollaaž (A. Pärt "Kollaaž BACH").

Aleatoorika (J. Koha "Rondo").

Dodekafoonia (A. Pärt "Nekroloog").

A. Pärdi loomingu kaks perioodi.

Uusi jooni XX saj. II poolel sündinud heliloojate loomingus. L. Sumera, E.-S. Tüür jt.

Ülevaade eesti ooperi arengust. E. Aav, E. Kapp, V. Kapp, G. Ernesaks, E. Tamberg. 1980 ja 90-tel alustanud heliloojad. P. Vähi, S. Grünberg, U. Sisask, A. Mattiisen, M. Kõlar, T. Kõrvits, H. Tulve

KOOSMÄNGU AINEKAVA

Üldeesmärgid.

Õpilase loomevõime arendamine koosmusitseerimise kaudu. Erinevate puhkpillide kooskõla on eriliselt koloriitne ja eeldab ansamblipartnerite head kontsentreerimisvõimet.

Koosmängus täpsustub intonatsioon, areneb rütmitunne, täiustub noodilugemisoskus.

Õppeprotsess

Koosmäng on õppevorm, mida saab harrastada igal tasemel õpilane alates algõpetuse esimestest tundidest.

Esimeseks ansamblipartneriks on õpetaja. Pikkade nootide puhumisel võib õpetaja teisel pillil kaasa mängida. Hea koosmängukogemuse saab õpilane eriala tunnis koos klaverisaatjaga mängides.

Hiljem asendab õpetajat teine õpilane või õpilased erinevatel pillidel. Vanemas astmes saadakse koosmängu kogemus orkestris.

Noorem aste 1. - 4. õppeaasta.

Oskus kuulata ennast ja partnerit. Puhtalt intoneerimine. Täpne rütmika. Striigid. Orienteeruda 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 ja 6/8 taktimõõdus.

Dünaamikamärgid ja nende kasutamine.

Repertuaar: ühehäälsed rahva -ja lastelaulud, kaanonid, mitmehäälsed klassika -ja popmuusika seaded.

Õppeaasta jooksul võetakse läbi 4-6 erineva karakteriga teost

Õppeaasta jooksul esinetakse üks kuni kaks korda 1-2 palaga.

Vanem aste 5. -7. õppeaasta

Juba omandatud oskuste edasiarendamine. Ansambli-ja orkestriseaded. Partituur ja partiid.

Erinevad rütmid ja muusikastiilid.

Repertuaari valik vanamuusikast kuni tänapäeva pophittideni.

Õppeaasta jooksul võetakse läbi 4-6 erineva karakteriga teost.

Õppeaasta jooksul esinetakse üks kuni kaks korda 1-2 palaga